

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci
žalobce: **O.M.**

státní příslušnost Gruzie

t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní

Lhoty

zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem sídlem 702 00
Ostrava, Purkyňova 6

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2019 č. j. OAM-453/LE-BA02-ZA20-
2019, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany se podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zamítá jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobce namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil naplnění podmínek ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, nezohlednil jeho specifický případ. Odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 23/2013-19, z něhož citoval a uvedl, že žalovaný nesprávně vyhodnotil, zda nehrozí, že s ním nebude zacházeno hůře než s ostatními osobami, které by byly případně vráceny do dané „bezpečné země“. Poukázal na to, že v případě aplikace institutu zjevné nedůvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu je třeba k individuálnímu případu přistupovat opatrně a obezřetně, jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. 5 Azs 23/2013-19. Dle žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí jen obecně poukazuje na jeho možnost obrátit se na policii, ombudsmana či nezávislé soudy, aniž by se zabýval tím, zda se mu ze strany těchto institucí dostane pomoci. Ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívá na pojmu „bezpečná země původu“ vymezeném v § 2 odst. 1 písm. k) téhož zákona. Za tu se obecně považuje takový stát, jenž dodržuje mezinárodní závazky a v souladu s nimi nepodrobuje své občany takovému zacházení, jež by mohlo být v jiných státech považováno za relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Sám žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že v Gruzii mají velký vliv na politiku oligarchové, některé ze základních ústavních práv a svobod nejsou úřady zaručené dostatečně či rovnoměrně, Gruzii stále trápí porušování soudní nezávislosti a nestrannosti a Gruzie řeší i problémy s transparentností. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nepracuje se žádnými informacemi o zemi původu, kromě odkazu na zprávu Svoboda ve světě 2019 vypracovanou organizací Freedom House a z dokumentu Hodnocení Gruzie z dubna 2019. Žalobce dále namítal, že nedostal dostatečný čas pro to, aby mohl svá tvrzení doplnit a předložit relevantní důkazy, jelikož lhůta 7 dnů je k získání materiálů z Gruzie velice krátká a nepřiměřená. Žalobce odkázal na § 4 odst. 2 správního řádu a namítal, že nebyl poučen o skutečnosti mající zcela zásadní dopad na řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu, a sice že v jeho případě dochází k obrácení důkazního břemene. Žalovaný pochybil, jestliže řádně nezohlednil veškeré azylově relevantní okolnosti, které konzistentně uváděl v průběhu celého řízení, ani k nim neprovedl žádné důkazní prostředky. Žalobce namítal, že v případě, že by se žalovaný uvedenými tvrzeními, na které poukázal, zabýval a postupoval podle uvedených ustanovení správního řádu, mohlo být mj. zjištěno, že Gruzii nelze vůči němu považovat za bezpečnou zemi původu a je zde důvod pro udělení doplňkové ochrany, neboť mu hrozí vážná újma dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal především na napadené rozhodnutí a zdůraznil, že žalobce převzal poučení pro žadatele o mezinárodní ochranu dne 25. 10. 2019, jak je uvedeno na č. l. 45 spisu. O svých právech a povinnostech byl poučen 31. 10. 2019 během pohovoru byl také poučen o tom, že musí poskytovat součinnost a uvádět všechny rozhodné skutečnosti týkající se jeho žádosti o mezinárodní ochranu. S pohovorem souhlasil, protokol o pohovoru podepsal, námitky k zápisu otázek a odpovědí neměl. Byl seznámen dle poučení, že může kdykoliv v Zařízení pro zajištění

cizinců kontaktovat právní pomoc, která do tohoto střediska dochází. Žalobce nikoho nekontaktoval a nedal správnímu orgánu na vědomí, že by se nechal zastupovat. Až při seznámení s podklady uvedl, že se obrátil na bezplatnou právní pomoc a dodá doklady do 7 dnů. Sám s touto lhůtou souhlasil. Protokol o seznámení s podklady dne 18. 11. 2019 podepsal. Nenamítal, že lhůta 7 dnů je nepřiměřeně krátká. Ani v této lhůtě nepožádal o její prodloužení, dokonce ani nedodal žádné podklady. Jeho výtky směrem k nedostatečnému poučení či krátké lhůtě neobstojí. Žalovaný dále poukázal na to, že žalobce vycestoval z vlasti, pracoval 3 měsíce v Polsku, vyřídil si pracovní vízum i pas a s vyřizováním pasu neměl žádné potíže a neměl ani žádné problémy při vycestování na hranicích. Je tedy zřejmé, že nepociťoval žádné azylově relevantní důvody, či důvody vážné újmy, na které poukazuje v žalobě. Rovněž jeho tvrzení, že při podání vysvětlení a výsledku na policii neuváděl, že by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy, protože počítal s tím, že bude přemístěn do Polska, neobstojí. V řízení bylo dle žalovaného zjištěno, že Gruzie splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu (nikoliv třetí bezpečné země, jak žalobce uvedl v žalobě) a byla proto zařazena na seznam zemí, které Česká republika považuje za bezpečné země původu (viz § 2 bod 15 výhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.). Dle žalovaného v tomto ohledu neobstojí ani námitka žalobce, pokud jde o rozložení důkazního břemene mezi žalobce a správní orgán. Tento princip platný pro standartní azylovou proceduru se v případě § 16 odst. 2 zákona o azylu neuplatní. Je-li tedy žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany vyhodnocena jako zjevně nedůvodná, dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, je důkazní břemeno jednoznačně vychýleno na stranu žalobce a ten musí prokázat, že země jeho původu není pro něho bezpečnou zemí. Tento názor žalovaného je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Bylo na žalobci, aby prokázal svou výpověď či jinak, že v jeho případě tato domněnka neplatí. Žalobce neprokázal svou výpověď (ve správním řízení o mezinárodní ochranu a během řízení o správní vyhoštění) a ani jinými prostředky, že v jeho konkrétním případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi.

4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č., 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právní stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). V souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud o žalobě bez nařízení jednání.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 17. 10. 2019 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 31. 10. 2019 se podává, že žalobce byl poučen o tom, že je povinnen v průběhu řízení poskytovat Ministerstvu vnitra nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dále o tom, že v případě neposkytování takových informací správní orgán řízení ve věci mezinárodní ochrany podle § 25 písm. d) zákona o azylu zastaví. Žalobce prohlásil, že poučení rozuměl a nežádal bližší vysvětlení. Žalobce kromě jiného uvedl, že Gruzii opustil z důvodu politického násilí. V případě návratu do vlasti se pak obává psychického a fyzického nátlaku. Na dotaz správního orgánu, z jakého důvodu v protokolu č. j. KRPA-359515-10/ČJ-2019-000022-ZSV v řízení ve věci správního vyhoštění z území České republiky sdělil správnímu orgánu, že v případě návratu do Gruzie mu nic nehrozí, žalobce odpověděl, že když jej cizinecká policie zajistila,

nepovažoval za důležité říci, že by chtěl mezinárodní ochranu, a také se jej neptali. Na opakovaný dotaz správního orgánu, proč v označeném policejním protokolu uvedl, že mu ve vlasti nehrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení a trestání nebo nějaké jiné závažné nebezpečí, žalobce odpověděl, že nepovažoval za nutné žádost o mezinárodní ochranu dávat právě na policii, protože předpokládal, že dostane pokutu a bude vrácen zpátky do Polska. Při svém pobytu v Polsku o mezinárodní ochranu nepožádal, protože měl pobytovou kartu a na základě ní by tam dále žil a pracoval, aniž by mu něco hrozilo. Cestovní doklad si vyřídil oficiálně na oddělení pasů a žádné problémy s jeho vyřízením ani s vycestováním z vlasti neměl. Žalobce také uvedl, že v Gruzii byl odsouzen k trestu odnětí svobody na dva roky za napadení příslušníka speciálních jednotek policie. Ve vězení byl vystaven psychickému a fyzickému násilí, když byli z cely vyváděni po jednom do umývárny a tam je policisté bili, což zdůvodňovali tím, že dělali přílišný hluk. V souvislosti s tímto jednáním policistů se na žádnou roganizaci či instituci s žádostí o pomoc neobrátil s odůvodněním, že to nemělo smysl, protože všichni, kteří se toho účastnili, byli z Ivanišviliho politické strany Gruzinský sen, a kdyby něco takového udělal, bylo by to ještě horší. Žalobce rovněž zmínil, že byl řadovým členem strany Národní hnutí, jeho činnost spočívala ve vylepování plakátů, rozdávání letáků a před volbami také navštěvoval lidi a vysvětloval jim, že strana Saakašviliho je cestou do Evropy. Uvedené aktivity vykonával od roku 2012. V říjnu 2016 se také zúčastnil protestu proti ruské okupaci, kde byli napadeni speciálními jednotkami policie. Tohoto protestu se zúčastnilo 10 000 – 15 000 lidí. Žalobce dále uvedl, že od roku 2012 u něho doma místní policie provedla šestkrát domovní prohlídku pod záminkou pátrání po drogách nebo zbraních. Na dotaz správního orgánu, proč by měl být v hledáčku policie, když dle jeho vlastního sdělení ve straně neměl žádnou funkci a pouze roznášel letáky, žalobce odpověděl, že kroky strany Ivanišviliho byly namířeny na to, aby se báli a nevyvíjeli činnost na podporu strany Národní hnutí. Zmínil, že přestože stranu opustil po návratu z vězení, měl stále pocit, že je pod kontrolou. S uvedenými problémy se na nikoho s žádostí o pomoc neobrátil, protože státní orgány byly obsazeny Ivanišvilim. Na závěr pohovoru prohlásil, že uvedl všechny důvody, pro které opustil svou vlast a žádá o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Spis obsahuje protokol o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 18. 11. 2019, z něhož plyne, že žalobce byl seznámen s podklady rozhodnutí a na otázku správního orgánu, zda chce uvést ještě nějaké skutečnosti nebo nové informace, který by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, odpověděl, že řekl všechno. Dále uvedl, že doloží správnímu orgánu dokumenty. Protokol obsahuje záznam o tom, že s žalobcem byla domluvena lhůta 7 dnů na doložení materiálu. Žalobce protokol podepsal. Protokol obsahuje rovněž záznam o tom, že žalobce byl seznámen s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany na jeho žádost v jazyce ruském.

6. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z pronásledování stranou Gruzinský sen kvůli jeho členství ve straně Národní hnutí.
7. Součástí správního spisu je rovněž protokol o výsledku žalobce jako účastníka správního řízení v řízení o vyhoštění vedeném Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hlavního města Prahy pod č. j. KRPA-359515-10/ČJ-2019-000022-ZSV, z něhož bylo zjištěno, že žalobce mj. uvedl, že z Gruzie přiletěl do České republiky 6. 4. 2019. Pobyl zde asi tři měsíce, pak odjel do Polska a do České republiky se vrátil cca 25 dnů zpět (míněno

od data sepsání protokolu, tj. 15. 10. 2019). Na dotaz správního orgánu, zda mu hrozí v případě návratu domů mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení nebo trest nebo jiné závažné nebezpečí, žalobce odpověděl, že mu nic nehrozí. Na otázku, zda je mu známa nějaká překážka nebo důvod, který by mu znemožňoval vycestování z území České republiky, odpověděl záporně.

8. Žalovaný při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z výpovědi žalobce, dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii, konkrétně žalovaný vycházel z materiálů Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, z dubna 2019 a dále z rozhodnutí o zajištění žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců ze dne 18. 10. 2019.
9. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
10. Podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu kromě jiných států i Gruzii.
11. Podle ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, pro účely tohoto zákona se rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství, stát posledního trvalého bydliště,
 - 1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 - 2) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a,
 - 3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků,
 - 4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
12. Krajský soud předně odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. usnesení č. j. 5 Azs 23/2013-19, na rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70, a citované ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, z něhož plyne, že se předem vybrané země původu považují za bezpečné, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 66/2008-70 konstatoval, že „označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“. Gruzie je podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. na seznamu zemí, které Česká republika považuje za bezpečné. Bylo proto na žalobci, aby prokázal opak.
13. Krajský soud sdílí závěry žalovaného vyjádřené na str. 3 – 4 napadeného rozhodnutí, s nimiž se zcela ztotožňuje, a proto v podrobnostech na ně odkazuje. I dle názoru soudu Gruzii lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu a žalobce neprokázal, že v jeho konkrétním případě tato domněnka neplatí. Žalovaný vyšel ze

zjištění, že žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že ve vlasti na něho policie z důvodu jeho aktivit ve straně Národní hnutí vyvíjela psychický i fyzický nátlak. Žalovaný zcela správně konstatoval, že žalobce se s popisovanými problémy ve své vlasti neobrátil na nikoho s žádostí o pomoc, což odůvodnil tvrzením, že by to nemělo smysl, protože všechny státní orgány jsou obsazeny lidmi z Ivanišviliho politické strany Gruzinský sen a kdyby něco takového udělal, bylo by to ještě horší. Z podkladu, který je obsahem správního spisu, konkrétně z materiálu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, z dubna 2019, plyne, že gruzínští občané mohou využít řady právních prostředků na ochranu svých práv. Žalovaný zcela přiléhavě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 8/2003, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, „že neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně.“ Ve shodě s žalovaným také soud zastává názor, že žalobce neprokázal, že v jeho případě nelze Gruzii za bezpečnou zemi původu považovat a že žalobce má v případě jakýchkoli problémů v zemi původu možnost ochrany kompetentních orgánů. Žalovaný také správně nemohl pominout tu skutečnost, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v průběhu řízení o jeho správním vyhoštění. Během uvedeného řízení žalobce nezmínil žádné důvody, které by mu znemožňovaly návrat do vlasti a vysloveně uvedl, že mu v Gruzii nic nehrozí. Dle názoru soudu žalobce neprokázal, že v jeho konkrétním případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi, především totiž neobjasnil, proč mu nemohou poskytnout ochranu před údajnou hrozbou orgány jeho domovského státu. Věrohodnost žalobcových tvrzení učiněných v průběhu azylového řízení narušují jeho rozporná tvrzení učiněná v řízení ve věci správního vyhoštění.

14. Pokud žalobce namítal, že žalovaný měl posuzovat zjevnou nedůvodnost žádosti také z hlediska doplňkové ochrany dle § 14 a zákona o azylu, pak je nutno odkázat na výslovné znění § 16 odst. 3 téhož zákona. Podle tohoto ustanovení jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odst. 2, neposuzuje se, zda žadatel splňuje důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Akceptovat nelze ani námitku žalobce, že se mu ze strany správního orgánu nedostalo řádného poučení a že nedostal dostatečný čas pro to, aby mohl svá tvrzení doplnit a předložit relevantní důkazy. Uvedené tvrzení žalobce je v příkrém rozporu s výše citovaným protokolem o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, z něhož bylo výše citováno a zcela jednoznačně se z tohoto protokolu podává, že žalobce byl řádně poučen, také byl dotázán na to, zda chce doložit na podporu svých tvrzení nějaké doklady, dokumenty či jiné materiály, na což žalobce odpověděl záporně. Následně pak do protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí sdělil správnímu orgánu, že doloží dokumenty (které ovšem blíže nespecifikoval), přičemž po dohodě se správním orgánem tak měl učinit ve lhůtě 7 dnů. Ve stanovené lhůtě ani ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalobce žádné dokumenty správnímu orgánu nepředložil. Soud uzavírá, že žalobce žádné důkazy o tom, že v jeho konkrétním případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi nenavrl a své tvrzení neprokázal.
15. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem soudu nezbylo než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

16. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 27.02.2020

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně